

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 46. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700593464192/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

vilde ikke gaac eller sende over til forvalteren og laane. Men vi toge alle Tre saa lidt, af Hensyn til hinanden, at der endda blev tilovers.

Den Nat og mange følgende Nætter sov Fader, som vi senere erfarede, paa Gulvet; han kunde ikke lægge sig i en Seng, der var »skrevens».

Jeg tør hverken rose eller dadle Fader for den Maade, hvorpaa han tog Sagen. En anden Mand i hans Sted vilde maaskee have gaaet ud imellem Folk, talt meget, beklaget sig, lagt Skylden paa Andre og paa en eller anden Maade fundet en lille Virksomhed, der havde forlænget den haarde Kamp, som de have at bestaae, hvis Skjæbne gaaer nedad. Men han havde trukket sig tilbage i Stilhed, var uvant til at færdes imellem de travle Mennesker, for ideelt tilbageholden til at klage, vinde Medlidenhed og gjøre den i Penge. Istedetfor at søge en Kniv til at aabne »den Østers, vi kalde Verden», aftog han alt mere og mere af sin Rustning for at gjøre det uheldigt for Andre at stikke, men i Virkeligheden for at modtage flere Stik. Verden er haard mod en slagen Mand, der ikke vil græ sig.

Hvor meget jeg end kunde see og sympathisk føle, at han led, havde jeg dog ikke Forestilling om den forvivlelsesfulde Kamp, der foregik i hans Sjæl; men jeg fik denne Forestilling. Han kaldte mig en Dag ind til sig, Hans blege, gullige Ansigt farve skar mig i Sjælen, og jeg blev forfærdet, da jeg saae, at hans Øine vare underlobne med Blod.

Han kunde see det paa mig og sagde blidt: »Jeg seer vist daarlig ud; jeg har havt lidt Feber; men nu er det ovre.

Jeg maa tale med Dig, Axel.

Du skal vide og bevare i Dit Sind ved Siden af Evangeliet, at jeg har lidt Uret. Du skal bevare det for Sandhedens Skyld, ikke for at hævne mig.

Jeg har lidt en sær, en uforklarlig Uret. Jeg har i min Skrøbelighed været saa forbitret, at jeg tænkte paa at tage en Mands Liv. Men, takket vare Gud, jeg fik de feige og blodige Dromme bort.

Der har været Meget hos mig. Det har ængstet mig til Vanvid, at Du og Din Søster, naar I leve, kunne komme til at begaae Uret. Jeg har gaaet og tænkt, Axel, at det var bedre, om vi døde sammen.»

Her standsede Fader og drog Veiret dybt og lukkede Øinene og saae ud, som om han skulde segne. Jeg vilde holde ham, og Himlen veed, at i det Øieblik, jeg berorte hans klamme Haand, vilde jeg helst

døe med ham; jeg var nærved at kvæles af en bitter Fornemmelse, der alligevel, synes mig nu, var overordenlig velgjørende i sin Resoluti-
on og mægtige Kjærlighed. Men han rettede sig og vedblev:

«Men ogsaa det Vanvid har jeg med Guds Bistand forjaget. Jeg siger Dig det, for at Du skal vide Alt. Bliver Du engang selv Fader, vil Du bedre forstaae mig, Du skal vide, naar Du fristes til at gjøre Uret, at Din Fader vilde døe med Dig for at forebygge det, og Du skal være Din Søsters Vogter. Du skal vaage over hende som en Hund; dette er mit Testamente og min Velsignelse. Tager Du derimod?»

«Ja,» svarede jeg med Graad i min Hals, men af al min Sjæl og alt mit Hjerte.

«Saa skal,» vedblev han, «Himlens Velsignelse komme til Dig som Dug den Aften, Du mindst venter det, og Du skal komme værdig til mig og Din Moder! – Bed nu Dit Fadervor. Herren vil være hos os i denne Stund.»

Efter en lang Pause sagde Fader: «Endnu Et, Axel. Der er en Ting, Du skal gjøre nøiagtig, som jeg siger Dig, ikke mere og ikke mindre. Vil Du love mig det?»

Jeg lovede det.

«Axel, min brave Dreng, mit kjære Barn, jeg troer ikke, at jeg har langt tilbage. Bliv ikke saa angst; jeg vil gjøre Mit for at blive hos Dig og Din Søster. Du kan endnu idag hente Doctoren. Men naar jeg skulde døe snart fra Dig, saa skal Du, saasnart jeg er død, gaae til den Mand, hvis Navn er opskrevet i dette lukkede Brev til Dig, og sige ham: Min Fader er død; han stævner Dem i sit eget og sine Børns Navn. Ikke mere og ikke mindre, og fra det Øieblik skal den Mands Navn være glemt af Dig, hvad end Nogen vil komme og sige Dig. Vil Du gjøre det?»

«Ja, Fader,» svarede jeg; men hvor stærk jeg end var, svigtede Lege-
met, og for første og sidste Gang i mit Liv besvimede jeg.

Den haarde, høitidsfulde, sønderrivende Stund, hvis Bitterhed jeg allerede forud havde prøvet og smagt, kom kun altfor snart. Jeg kunde ikke være lagttager; men enhver gribende Begivenhed danner i Erindringen et faststaaende Billede, som man senere kan ligesom gaae omkring og betragte, og det synes mig, at det var en mærkelig Død.